

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

زیست نامہ

حضرت خدیجہ رضی اللہ عنہا

چرخ

محسن کریمی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

زيست نامه حضرت خديجه عليها السلام

نويسنده:

محسن كريمي

ناشر چاپي:

جامعة المصطفي (صلي الله عليه وآله) العالمية

ناشر دييجيتالي:

مركز تحقيقات رايانه اي قائميه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	زیست نامه حضرت خدیجه علیها السلام
۶	مشخصات کتاب
۶	اشاره
۸	مقدمه:
۹	چکیده:
۱۰	تولد:
۱۱	القاب آن حضرت:
۱۱	ازدواج خدیجه(علیها السلام):
۱۲	چگونگی ودلائل ازدواج خدیجه با پیامبر اکرم:
۱۲	چگونه خدیجه(علیها السلام) شیفته محمد(صلی الله علیه و آله) شد
۱۴	دلائل ظاهری و باطنی ازدواج پیامبر با خدیجه به روایت آیت الله سبحانی
۱۵	خواب حضرت خدیجه(علیها السلام) و تعبیر جالب آن
۱۶	فرزندان خدیجه:
۱۸	وفات:
۱۸	نتیجه گیری:
۲۰	منابع:
۲۲	درباره مرکز

زیست نامه حضرت خدیجه علیها السلام

مشخصات کتاب

عنوان: زیست نامه حضرت خدیجه (علیها السلام)

نگارنده: محسن کریمی

تعداد صفحات: 16ص

نوع: مقاله

کارشناس علوم تربیتی: مدیریت آموزشی

تاریخ نگارش: 20/3/1395

جامعه المصطفی واحد اصفهان

ص: 1

اشاره

زیست نامه حضرت خدیجه (علیها السلام)

ص: 2

اسلامی که ما در عصر حاضر به آن می‌بالیم سختیها و ناملایمتهای زیادی را پشت سر گذاشته است تا به بار نشسته و بی شک مخالفان آن دانسته و نادانسته در پی آن هستند تا به هر صورت ممکن آن را از میان بردارند چون آرمانهای این دین مبین را مخالف زیاد خواهی های خود دانسته و همچون سدی عظیم آن را در برابر خود احساس می‌کنند. و با این مقدمه کوتاه می‌توان به این مطلب اشاره کرد که شناخت ریشه ای و عالمانه در مورد این دین مبین به طرفداران واقعی این مجال را میدهد تا با شناخت اصیل خود هر روز فتنه استکبار و کفار رادر نطفه خفه کند.

برای به ثمر رسیدن هر هدف و آرمانی باید از چند مولفه به خوبی استفاده کرد:

امکانات، نیروی انسانی متعهد، منابع مالی، مدیریت، ممارست و صبر و.... که هر کدام در محکم کردن ریشه آن هدف نقشی خاص ایفا می‌کنند.

یکی از اهداف آرمانی در بین ما مسلمانان توسعه کمی و کیفی اسلام در تمام مرزهای جغرافیایی است. و به دنبال آن فراگیر کردن روش و سنت پیامبر در تمامی قلوب مردم اعم از زن و مرد می‌باشد.

در این مقاله بیشتر به نیروی انسانی و منابع مالی پرداخته شده است و سخن از شخصیتی است که برای گسترش اسلام از تمامی ثروت خویش چشم پوشی کرد و با حمایت مادی و معنوی از پیامبر اسلام و ایمان آوردن به ایشان نقش به سزایی در تثبیت اسلام ایفا نمودند.

بیشترین سخن در این مقاله شرح زندگانی یکی از زنان الگوی مسلمان است که در ابعاد اجتماعی و اخلاقی می‌توانند سرمشقی مناسب برای تمامی زنان و دختران مسلمان باشد تا با الگوگیری از این نمونه ایثار زندگی رادوش به دوش همسران خود به سوی آبادانی سوق دهند و با دست کشیدن از توقعات بی جا زندگی رابه کام خود و همسرشان تلخ نکنند.

زنی که از رفاه چیزی کم نداشت ولی در نهایت سختی پیامبر را تنها نگذاشت.

امید است که سرلوحه قرار دادن از چنین انسانهای شریف و نامی هر چه بیشتر بر صبر و استقامت ما افزوده و روز به روز بر تعهد ما نسبت به دینمان بیفزاید.

کلید واژه:

خدیجه- خویلد- امانت داری- وفاداری- بانوی فداکار

خدیدجه (علیها السلام) که کنیه اش ام هند بود چهار دهه قبل از آغاز بعثت پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) در مکه به دنیا آمد خدیجه عزیزترین زن پیامبر بود. عایشه نیز از محمد نقل کرده که او خدیجه را بهترین زنان خود می دانست

مسلمان واقعی با داشتن حس تعهد و امید به فردایی روشن از مال و حتی جان خویش برای گسترش استفاده می کند و متاسفانه شاهد هستیم که ابرقدرتها با فریب افرادی کوتاه مغز و صرف هزینه های هنگفت با استفاده از تعصب جاهلانه، آنان را به قاتلینی خونخوار و بی رحم مبدل ساخته اند که بی دلیل به قتل و غارت پرداخته و اسلام را در پیش چشم جهانیان بد و منفور جلوه دادند.

از برجسته ترین لقب های دختر فرزانه حجاز، واژه «طاهره» یا پاک منش است؛ چرا که آن حضرت با آنکه در میان ناز و نعمت و اعتبار خانوادگی زندگی می کرد، اما این امکانات هرگز نتوانست آن جوان پاک منش را دستخوش غفلت و یا مستی کند. خدیجه بانویی خردمند، دورانیش و شرافتمند بود و از نظر نسب از زنان قریش برتر بود، او در اثر امتیازات اخلاقی و اجتماعی متعددی که داشت آنها شش تن بودند، یعنی دو پسر و چهار دختر، و دانشمند فقید مرحوم دکتر آیتی در تاریخ پیامبر اسلام نام آنها و ترتیب ولادت و وفات آنها را بدین گونه ذکر کرده اسلامی که ما اکنون به صورت زبانی آن را یدک می کشیم و هیچ زحمتی برای حفظ و توسعه آن به خرج نمی دهیم ثمره فداکاری های افرادی بوده که در عصر خود نامدارترین افراد بوده. در دهم رمضان سال دهم بعثت، جان به جان آفرینان تسلیم و روح مطهرش به اعلی علین عروج نمود.

تولد:

خدیجه (علیها السلام) که کنیه اش ام هند بود (ابن الجوزی، المنتظم، ج 3، ص 18). دختر خویلد بن أسد بن عبدالعزی بن قصی القرشیه الاسدیة است. [ابن اثیر جزری، أسد الغابه فی معرفه الصحابه، ج 6، ص 78]. او حدود سه یا چهار دهه قبل از آغاز بعثت پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) در مکه به دنیا آمد و در همان شهر، در خانه پدرش که از بزرگان مورد احترام قومش و هم پیمان با بنی عبدالدار بن قصی بود، رشد یافت (ابن سعد، الطبقات الکبری، ج 8، ص 11، شماره 4096). منابع تاریخی درباره شخصیت خدیجه (علیها السلام) پیش از اسلام، گزارش چندانی ارائه نکرده اند. بنابر این منابع، او ثروتمند بود و تجارت می کرد و سرمایه خود را به صورت مضاربه و استخدام افراد برای تجارت به کار می گرفت. (ابن کثیر، البدایه و النهایه، ج 2، ص 293؛ ابن سید الناس، عیون الاثر، ج 1، ص 63). خدیجه در سال 68 قبل از هجرت در مکه تولد شد. از القاب او در زمان جاهلیت «الطاهره» و «سیده قریش» بود. طبق عقاید شیعه و برخی دیگر از مسلمانان و تاریخ نویسان اسلامی، خدیجه عزیزترین زن پیامبر بود. عایشه نیز از محمد نقل کرده که او خدیجه را بهترین زنان خود می دانست)

مسند احمد بن حنبل، ج 6، ص 117) در دامن طبیعت پاک حجاز و در زیر آسمان پرستاره مکه، در قلب شبه جزیره عربستان در خانواده ای فرهنگ ساز و بیگانه با آداب و رسوم خرافی روزگار، دختری چشم به جهان گشود که در زندگی تاریخ سازانه اش نشان داد که که ریشه ای به زلالی آب زمزم و فطرتی به زلالی آبشارهای بلند و دور از دسترس داشت. پس از ولادت او، خاندانش، برخلاف رسم سپاه زمانه (زنده به گور کردن دختران)، ولادت او را گرامی داشتند و پدر و مادرش «خویلد» و «فاطمه» در همان مراسم ساده و روح بخش، نام او را «خدیجه» به مفهوم گسسته و بیگانه از زشتی ها و ناپسندی ها برگزیدند. حضرت خدیجه (علیها السلام) پانزده سال قبل از ولادت پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) (55 سال قبل از بعثت)، در شبه جزیره ی عربستان (حجاز) چشم به جهان گشود. (مطهر بن طاهر مقدسی، البدء والتاریخ، بیروت، دارالجنان، ج 5، ص 10). آن حضرت، دختر خویلد بن عبدالعزی بن قصی بن کلاب بود، که جناب قصی، جد چهارم پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) می باشد. بنابراین حضرت خدیجه نیز با چند

واسطه دختر عموی پیامبر (صلی الله علیه و آله) بودند و از جهت ریشه خاندانی با یکدیگر متحد می شوند. لذا سلسله نسب حضرت خدیجه به حضرت اسماعیل و ابراهیم خلیل... که جد 28 و 29 رسول الله است، می رسد. (الاصفهانى، ابى الفرج؛ مقاتل الطالبین، قم، موسسه دارالکتاب، چاپ دوم، ص 29).

القاب آن حضرت:

از برجسته ترین لقب های دختر فرزانه حجاز، واژه «طاهره» یا پاک منش است؛ چرا که آن حضرت با آنکه در میان ناز و نعمت و اعتبار خانوادگی زندگی می کرد، اما این امکانات هرگز نتوانست آن جوان پاک منش را دستخوش غفلت و یا مستی کند. او با آنکه قبل از آشنایی با پیامبر (صلی الله علیه و آله) مدیریت یک سازمان بزرگ اقتصادی را بر عهده داشت و ده ها مرد در تشکیلات او بودند، مگر به قدر ضرورت با آنان برخورد نمی کرد و دامن عفاف را حفظ می کرد. در شب نشینی های گناه آلود اشراف شرکت نکرده و خود را آلوده نمی ساخت و به هیچ وجه روش منحط جامعه را نمی پذیرفت و ذره ای به رسوم رایج دل نمی داد. هرگاه زنی یا دختری به دنبال کمال و معنویت بود، به سرای او می شتافت و از وی درس می آموخت. یکی از دانشمندان اهل سنت در مورد حضرت خدیجه می نویسد:

«و کانت تدعى فى الجاهلیة بالطاهره لشدۀ عفافها»

«خدیجه (علیها السلام) در روزگار تیره و تاریک جاهلیت به خاطر پروا و معنویت بسیارش، پاک روش و پاک منشی یا طاهره خوانده می شد.»

کرمی فریدنی؛ علی، جلوه هایی از فروغ آسمان حجاز؛ حضرت خدیجه، انتشارات دلیل ما، ج اول، ص 14).

از دواج خدیجه (علیها السلام):

در تاریخ مشهور است که حضرت خدیجه، قبل از ازدواج با پیامبر، دو بار ازدواج نمودند، که دو شوهر قبلی ایشان به نامهای "ابوهاله بن زراه تمیمی" و "عتیق بن عائذ مخزومی" هر دو فوت نمودند و فرزندان او قاسم،

عبدالله، زینب، ام کلثوم، فاطمه و رقیه می باشند (جمعی از نویسندگان، تاریخ الائمه، قم، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، ص 15 - 20).

نکته: علامه مجلسی در جلد ششم بحار الانوار، در باب زنان و پیغمبر (صلی الله علیه و آله) آورده است که:

احمد بلاذری و ابوالقاسم کوفی در کتاب خود و سید مرتضی در کتاب شافی و ابوجعفر در تلخیص، روایت کرده اند که: پیغمبر (صلی الله علیه و آله) با خدیجه ازدواج نمود، در حالی که او دوشیزه بود و این امر را تأکید می کند، آنچه در کتاب «انوار البدیع» آمده است. (در این کتاب گفته شده رقیه و زینب دختران هاله، خواهر خدیجه هستند) صحیح است (علی محمد علی دفیل، خدیجه (علیها السلام) ترجمه دکتر فیروز حریری، تهران، سپهر، 1362، ص 11).

چگونگی ودلایل ازدواج خدیجه با پیامبر اکرم:

خدیجه شبی در خواب دید: خورشید بالای مکه چرخ خورد و کم کم پایین رفته و در خانه او فرود آمد. خدیجه خواب خود را برای عمومی خود و دانای اعراب تعریف کرد. آنان چنین تعبیر کردند: با مرد بزرگی ازدواج خواهی کرد که شهرت او عالم گیر خواهد شد.

دهم ربیع الاول (27 سال قبل از هجرت) شهر مکه غرق در جشن و سرور بود، چرا که مراسم عروسی جوانی از بنی هاشم است که شهرت و امانتداری او سراسر جزیره العرب را فرا گرفته بود، مهدی پیشوایی در کتاب تاریخ اسلام درباره نحوه آشنایی پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) با حضرت خدیجه (علیها السلام) و مراسم ازدواج آن ها این چنین می نویسد:

چگونه خدیجه (علیها السلام) شیفته محمد (صلی الله علیه و آله) شد

خدیجه دختر خویلد زنی تجارت پیشه، با شرافت و ثروتمند بود، افرادی را برای بازرگانی می گماشت و سرمایه ای را برای تجارت در اختیارشان قرار می داد و مزدی به آنان می پرداخت، وقتی محمد (صلی الله علیه و آله) به بیست و پنج سالگی رسید، ابوطالب به او گفت: من تهیدست شده ام و روزگار سخت شده است، اکنون

کاروانی از قریش رهسپار شام می شود، کاش تو هم نزد خدیجه که مردانی را برای تجارت می فرستد، می رفتی و کار تجارت او را به عهده می گرفتی.

از سوی دیگر، خدیجه از راستگویی، امانت و اخلاق پسندیده محمد(صلی الله علیه و آله) آگاهی یافت و در پی او فرستاد که: اگر کار تجارت مرا عهده دار شوی، بیش از دیگران به تو می پردازم و غلام خویش میسر را نیز برای دستیاریت می فرستم. حضرت محمد(صلی الله علیه و آله) این پیشنهاد را پذیرفت و همراه میسر رهسپار شام شد، در این سفر بیش از سفرهای گذشته سود عایدشان شد.

میسره در این سفر از حضرت محمد(صلی الله علیه و آله) کراماتی مشاهده کرد که او را به حیرت انداخت، در این سفر راهب از پیامبری او در آینده بشارت داد، همچنین میسر محمد را دید که بر سر تجارت، با شخصی اختلاف پیدا کرد، آن مرد گفت: به لات و عزی سوگند یاد کن تا سخنت را بپذیرم، او پاسخ داد: در عمرم هرگز به لات و عزی سوگند یاد نکرده ام، میسر در بازگشت از سفر، کرامات محمد(صلی الله علیه و آله) آنچه را مشاهده کرده بود، برای خدیجه بازگو کرد.

خدیجه بانویی خردمند، دوراندیش و شرافتمند بود و از نظر نسب از زنان قریش برتر بود، او در اثر امتیازات اخلاقی و اجتماعی متعددی که داشت، در زمان جاهلیت، طاهره و سیده قریش نامیده می شد، بنابر مشهور، او قبلاً دو بار ازدواج کرده و همسرانش درگذشته بودند، بزرگان قریش همه علاقه مند به ازدواج با او بودند، مردان نامداری همچون عقبه بن ابی معیط، ابوجهل و ابوسفیان از او خواستگاری کرده بودند و او موافقت نکرده بود از سوی دیگر، خدیجه با محمد(صلی الله علیه و آله) خویشاوند بود و نسب هر دو در قصی به هم می رسید، او اطلاعاتی از آینده درخشان محمد(صلی الله علیه و آله) داشت و علاقه مند به ازدواج با او بود.

خدیجه به محمد(صلی الله علیه و آله) پیشنهاد ازدواج کرد و محمد(صلی الله علیه و آله) با موافقت عموهایش، این پیشنهاد را پذیرفت و در یک جمع خانوادگی ازدواج صورت گرفت، بنا بر قول مشهور در این هنگام خدیجه 40 سال و حضرت محمد(صلی الله علیه و آله) 25 سال داشت.

دلایل ظاهری و باطنی ازدواج پیامبر با خدیجه به روایت آیت الله سبحانی

آیت الله جعفر سبحانی در کتاب «فرازهایی از تاریخ پیامبر اسلام» درباره علل ظاهری و باطنی این ازدواج این چنین بیان می کند:

مردان مادی که همه چیز را از دریچه مادیگری مطالعه می کنند، پیش خود چنین تصور می کنند که چون خدیجه ثروتمند و تجارت پیشه بود، برای امور تجارتي خود، به یک مرد امین بیش از هر چیزی نیازمند بود، از این لحاظ، با محمد(صلی الله علیه و آله) ازدواج کرد و محمد نیز از وضع زندگی آبرومندانه او آگاه بود، با اینکه توافق سنی نداشتند؛ تقاضای او را پذیرفت .

ولی آنچه را تاریخ نشان می دهد، این است که محرک خدیجه برای ازدواج با امین قریش، یک سلسله جهات معنوی بود، نه جنبه های مادی، اینک شواهد ما:

هنگامی که از میسره، سرگذشت سفر جوان قریش را می پرسد؛ او کراماتی را که در طول این سفر از او دیده بود و آنچه را از راهب شام شنیده بود، برای او نقل می کند، خدیجه شوق مفرطی که سرچشمه آن علاقه به معنویت محمد(صلی الله علیه و آله) بود در خود احساس می کند و بی اختیار به او می گوید: میسره! کافی است، علاقه مرا به محمد؛ دو چندان کردی، برو من تو و همسرت را آزاد کردم و دویست درهم و دو اسب و لباس گرانبهایی در اختیار تو می گذارم. سپس آنچه را از میسره شنیده بود، برای «ورقه بن نوفل» که دانای عرب بود، نقل می کند، او می گوید: صاحب این کرامات پیامبر عربی است.

روزی خدیجه در خانه خود نشسته بود و دور او را کنیزان و غلامان گرفته بودند، یکی از دانشمندان یهود نیز در آن محفل بود، اتفاقاً جوان قریش از کنار منزل آن ها گذشت و چشم دانشمند یهود به پیامبر افتاد، فوراً از خدیجه درخواست کرد که از محمد تقاضا کند، از مقصد خود منصرف شود و چند دقیقه در این مجلس شرکت کند. (فرهنگ نیوز). رسول گرامی (صلی الله علیه و آله) تقاضای دانای یهود را که مبنی بر نشان دادن علایم نبوت در بدن او بود پذیرفت، در این هنگام خدیجه رو به دانشمند یهودی کرد و گفت: هرگاه عموهای او از تقشیر و کنجکاو تو آگاه گردند، عکس العمل بدی نشان می دهند، زیرا آنان از گروه یهود به برادرزاده خود هراسانند، در این موقع، دانای یهود گفت: مگر می شود به محمد کسی صدمه ای برساند! در صورتی که دست تقدیر، او را برای ختم نبوت و ارشاد مردم پرورش داده است، خدیجه گفت: از کجا می گویی که او حایز چنین مقام می شود؟ وی گفت: من علایم پیامبر آخرالزمان را در تورات خوانده ام و از نشانه های او این است که پدر و مادر او می میرند و جد و عموی وی از او حمایت می کنند و از قریش زنی را انتخاب می کند که سیده قریش است، سپس اشاره به خدیجه کرد و گفت: خوشا به حال کسی که افتخار همسری او را به دست آورد.

خواب حضرت خدیجه (علیها السلام) و تعبیر جالب آن

ورقه، عموی خدیجه، از دانایان عرب بود و اطلاعات فراوانی درباره کتب عهدین داشت و مکرر می گفت که مردی از میان قریش، از طرف خدا برای هدایت مردم بر انگیخته می شود و یکی از ثروتمندترین زنان قریش را می گیرد و چون خدیجه، ثروتمندترین زنان قریش بود؛ از این لحاظ گاه و بیگاه به خدیجه می گفت: روزی فرارسد که تو با شریفترین مرد روی زمین وصلت می کنی!

خدیجه شبی در خواب دید: خورشید بالای مکه چرخ خورد و کم کم پایین آمد و در خانه او فرود آمد، خواب خود را برای ورقه نقل کرد، وی چنین تعبیر کرد: با مرد بزرگی ازدواج خواهی کرد که شهرت او عالم گیر خواهد شد.

اینها جریان هایی است که بعضی از مورخان نقل کرده اند و در بسیاری از کتب تاریخی نیز ثبت شده است.

فرزندان خدیجه:

تاریخ نگاران و سیره نویسان در مورد تعداد همسران پیامبر گوناگون سخن گفته، برخی راه مبالغه در پیش گرفته و شمار همسران پیامبر را بیش از آنچه واقعیت داشته منعکس کرده اند. آنچه مورد پذیرش پژوهشگران تاریخ و سیره قرار گرفته، قول محمد بن اسحاق (85-151 هجری) است که در سیره نویسی پیشکسوت می باشد، نیز شاگردش عبد الملک بن هشام (213 م).

ابن اسحاق می نویسد: پیامبر با سیزده زن خطبه عقد خواند، از این تعداد با دو تن به برگزاری خطبه عقد بسنده کرد و بدون عروسی و زندگی مشترک از هم جدا شدند اما یازده تن را به خانه برد و با آنان زندگی کرد. دو نفر در هنگام حیات او به نام های خدیجه دختر خویلد و زینب دختر خزیمه، معروف به ام المساکین دیده از جهان فرو بستند. در هنگام رحلت، نه زن به نام های سوده، عایشه، حفصه، ام السلمه، ام حبیبیه، زینب دختر جحش، جویرییه، صفیه و میمونه در خانه او بودند. (در یک زمان بیش از نه زن در خانه پیامبر وجود نداشت) (سیره رسول الله، ج 2 ص 1102-1099).

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله) به جز ابراهیم که از «ماریه قبطیه» کنیز مصری آنحضرت متولد شد همان کنیزی که مقوقس (حاکم مصر) برای آن حضرت فرستاد، فرزندان دیگر آن بزرگوار همگی از بانوی بزرگوارش خدیجه-سلام الله علیها- بود که خدای تعالی به آنحضرت عنایت فرمود، که البته در عدد آنها و بلکه در نام آنها نیز اختلاف است، و مشهور آن است که آنها شش تن بودند، یعنی دو پسر و چهار دختر، و دانشمند فقید مرحوم دکتر آیتی در تاریخ پیامبر اسلام نام آنها و ترتیب ولادت و وفات آنها را بدین گونه ذکر کرده که ذیلا می خوانید:

1. قاسم که نخستین فرزند رسول خدا است، و پیش از بعثت در مکه تولد یافت، و رسول خدا به نام وی «ابو القاسم» کنیه گرفت، و نیز نخستین فرزندی است که از رسول خدا در مکه وفات یافت و در آن موقع دو ساله بود.

1. زینب دختر بزرگ رسول خدا که بعد از قاسم در سی سالگی رسول خدا تولد یافت، و پیش از اسلام به ازدواج پسرخاله خود «ابو العاص بن ربیع» درآمد و پس از جنگ بدر به مدینه هجرت کرد و در سال هشتم هجرت در مدینه وفات یافت.
 2. رقیه که پیش از اسلام و بعد از زینب، در مکه تولد یافت و پیش از اسلام به عقد «عتبه بن ابی لهب» درآمد و پس از نزول سوره «تبت یدا ابی لهب» و پیش از عروسی به دستور ابو لهب و همسرش «ام جمیل» از وی جدا گشت. و سپس به عقد «عثمان بن عفان» درآمد و در هجرت اول مسلمین به حبشه با وی هجرت کرد و آنگاه به مکه بازگشت و به مدینه هجرت کرد و در سال دوم هجرت سه روز بعد از بدر، همان روزی که مژده فتح بدر به مدینه رسید، وفات یافت.
 3. ام کلثوم که نیز در مکه تولد یافت و پیش از اسلام به عقد «عتیبه بن ابی لهب» درآمد و مانند خواهرش پیش از عروسی از «عتیبه» جدا شد، و در سال سوم هجرت به ازدواج «عثمان بن عفان» درآمد، و در سال نهم هجرت وفات کرد.
 4. فاطمه علیها السلام که ظاهراً در حدود پنج سال پیش از بعثت رسول خدا در مکه تولد یافت (البته نظر دانشمندان و محدثین شیعه عموماً آنست که ولادت آنحضرت پنج سال بعد از بعثت بوده، و شاید بهمین جهت نیز ایشان بعنوان ظاهر این قول را ذکر کرده اند).
- در مدینه به ازدواج «امیر المؤمنین» علی علیه السلام درآمد، و پس از وفات رسول خدا به فاصله ای در حدود چهل روز تا هشت ماه وفات یافت و نسل حضرت محمد تنها از وی باقی ماند و یازده امام معصوم از دامن مطهر وی پدید آمدند.
- عبد الله که پس از بعثت رسول خدا در مکه متولد شد و «طیب» و «طاهر» لقب یافت. و در همان مکه وفات کرد و پس از وفات او «عاص بن وائل سهمی» رسول خدا را «ابتر» خواند و سوره کوثر در پاسخ

وی نازل گردید (تاریخ پیامبر اسلام صفحه 69-71). و البته همانگونه که گفته شد آنچه ایشان انتخاب کرده و نوشته اند بر طبق قول مشهور است، ولی اقوال دیگری هم در اینباره هست که در سیره ابن هشام و کتاب المنتقی فی مولدالمصطفی و کتابهای دیگر نقل شده. (سیره ابن هشام ج 1 ص 190 بحار الانوار ج 22 ص 166)

وفات:

وی تا زنده بود، در تمام صحنه ها یار و یاور رسول خدا (صلی الله علیه و آله) و موجب تسلی قلب شریف آن حضرت بود و در روزگار سخت تبعید در شعب ابی طالب، هیچ گاه آن حضرت را تنها نگذاشت و با تمام وجود از وی پشتیبانی و نگه بانی می کرد.

سرانجام این بانوی فداکار، پس از یک عمر تلاش و کوشش و 25 سال خدمت به رسول گرامی (صلی الله علیه و آله) و دین مبین اسلام، پس از بازگشت از محاصره قریش در شعب ابی طالب به مکه معظمه، در دهم رمضان سال دهم بعثت، جان به جان آفرینان تسلیم و روح مطهرش به اعلیٰ علین عروج نمود.

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) در مدت کوتاهی، دو یار و پشتیبان خویش، یعنی عمویش ابوطالب و پس از وی، خدیجه کبری (علیها السلام) را از دست داد و از این باب، بسیار اندوهگین و ماتم زده بود و روزگار سختی را پشت سر می گذاشت. به همین جهت، آن سال را "عام الحزن" (سال اندوه) نامیدند.

پس از غسل و کفن بدن مطهر خدیجه کبری (علیها السلام)، پیامبر (صلی الله علیه و آله) وی را در حجون مکه به خاک سپرد (رمضان در تاریخ، ص 64؛ تاریخ الیعقوبی، ج 2، ص 35؛ المنتخب من ذیل المذیل (طبری)، ص 86؛ البدایه و النهایه (ابن کثیر)، ج 3، ص 156؛ کشف الغمه، ج 2، ص 79).

نتیجه گیری:

اسلامی که ما اکنون به صورت زبانی آن را یدک می کشیم و هیچ زحمتی برای حفظ و توسعه آن به خرج نمی دهیم ثمره فداکاری های افرادی بوده که در عصر خود نامدارترین افراد بوده و هر کدام دارای خصایص قابل

توجهی بودند که نه تنها از جان خود بلکه تمامی دارایی های خود را در راه آن از دست دادند و مادر برابر زحمات آنها چه کرده ایم شاید اگر توانایی آن را نداریم که برای اسلام کاری انجام دهیم شاید بتوانیم با شناخت شخصیت الگوهای اسلامی از جمله خود پیامبر و همسر باوفای ایشان خدیجه کبری و شناساندن ایشان به نسلهای آینده سهم کوچکی در حفظ وصیانت این دین روشن گر ایفانماییم .

ص: 14

1- ابن جوزی، المنظم فی تاریخ الملوک و الامم، حیدرآباد، 1359،

2- اسد الغابه فی معرفه الصحابه کتابی از ابن اثیر در علم رجال شامل زندگی نامه هفت هزار و پانصد یا هفت هزار و هفتصد و سه نفر از یاران پیامبر است.

3- البلد والتاریخ- مطهر بن طاهر مقدسی یکی از جغرافی دانان و تاریخ نگاران دوران خلافت عباسیان بوده است. وی در فلسطین و در شهر بیت المقدس متولد شده است.

3- از فروغ آسمان حجاز حضرت خدیجه (علیها السلام)-علی کرمی/آبان 85.

4- بدایه ونهایه- علامه سید محمد حسین طباطبائی (م 1402 ه.ق

5- تاریخ یعقوبی- تاریخ یعقوبی از قدیمترین تاریخ های عمومی به زبان عربی، نوشته احمد بن ابی یعقوب بن جعفر بن وهب بن واضح یعقوبی است.

6- تاریخ پیامبر اسلام- آیت الله شیخ جعفر سبحانی/1386.

7- بحار النوار- علامه مجلسی

8- سیره ابن هشام کتابی است مشتمل بر سیره پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله). نویسنده کتاب ابو محمد عبدالملک بن هشام، در واقع همان مغازی یا سیره ای که محمد ابن اسحاق مطلبی تدوین کرده بود

9- تاریخ النمه- کتابی کهن با نام تاریخ الاثمه از ابن ابی الثلج، تاریخ الموالید از ابن خشاب، تاج الموالید از علامه طبرسی، القاب الرسول و عترته، المستجد من کتاب الارشاد از ابن حسن مطهر حلی، توضیح المقاصد از شیخ بهاءالدین عاملی. در این کتاب ها سال های تولد و وفات امامان و همچنین ذکر وقایع بعضی از ایام ماه قمری ذکر شده است.

10- طبقات الکبری. طبقات الکبیر یا طبقات الکبری نام کتابی است از محمد بن سعد بن منیع بغدادی که در آغاز سده سوم هجری نوشته شده و از همین رو یکی از کهن ترین و اصلی ترین منابع پژوهش و مطالعه در باره ی زندگی و سیره پیامبر اسلام و یاران او و تاریخ صدر اسلام. در سال 1374 با ترجمه محمود مهدوی دامغانی به دست انتشارات فرهنگ و اندیشه در هشت جلد به زیور چاپ آراسته شد.

11- مقاتل الطالبین- مؤلف: علی بن حسین بن محمد بن احمد بن هیشم، معروف به ابوالفرج اصفهانی (م 356 ه. ق).

12- مسند ابن حنبل - ابو عبدالله احمد بن محمد بن حنبل متکلم و فقیه مسلمان در 780 میلادی [164 ه. ق] در بغداد زاده شد.

13- کشف الغمه- کشف الغمّه فی معرفه الائمه کتابی است نوشته ابوالحسن علی بن عیسی بن ابی الفتح اربلی. اربلی از ادیبان شیعی قرن هفتم هجری است که در شهر اربل، در شمال عراق به دنیا آمد و در سال 693 هجری در بغداد بدرود حیات گفت.

14- خدیجه (علیها السلام). ترجمه فیروز حریری / (زاده 1320 در تبریز - درگذشته 22 خرداد 1395 در تهران) استاد زبان و ادبیات عربی در دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران بود .

پایان

ص: 16

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند یکسانند؟

سوره زمر / 9

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک 129/34 - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: 03134490125

دفتر تهران: 021 - 88318722

بازرگانی و فروش: 09132000109

امور کاربران: 09132000109

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

